

L'evangeli per a cada dia

Agustí Colomer

Amagats darrere de les crides al consum i dels reclams romàntics propis del dia de Sant Valentí, descobrim les figures egrègies dels sants germans Ciril i Metodi, apòstols dels pobles eslaus, la festa dels

quals se celebra també el 14 de febrer. Una de les encíclicues més interessants i menys coneguda del papa Joan Pau II és, precisament la *Slavorum Apostoli* (1985), dedicada als dos sants, text cabdal de la doctrina social cristiana en el camp del que es coneix com a inculturació, expressió que la citada encíclica definix com a «l'encarnació de l'evangeli en les cultures autòctones».

Precisament ara, quan els mitjans de comunicació es fan ressò de l'edició per l'arxidiòcesi de València de la publicació *Evangelium* per a cada dia, sembla oportú que reflexionem sobre quin és el parer de l'Església davant la realitat de les cultures autòctones. És a dir que pensa el Magisteri eclesial, quina ha sigut la Tradició –en majúscula– de l'Església davant la realitat d'una cultura i una llengua pròpies, com puga ser la valenciana. En eixe sentit, els cristians valencians que som sensibles a la nostra llengua i a la nostra cultura podem sentir-nos ben satisfets dels pronunciaments del Magisteri i la Tradició de l'Església. No és ara el cas de fer una prolixa enumeració dels nombrosos textos i els abundants testimonis que ho corroboren, però, entre estos, l'encíclica *Slavorum Apostoli* és, sens dubte, el més rellevant de tots.

Quan parlem d'inculturació de la fe correm el risc de restringir la seua aplicació només a determinats àmbits geogràfics. No obstant, els documents eclesials, quan parlen d'inculturació, com quan ho fan de justícia, evangelització... ho fan amb un clar sentit d'universalitat. Una lectura parcial d'estos termes tergiversa el seu significat. És a dir, no podem parlar d'inculturació de la fe només referint-nos a l'àmbit del Tercer Món. Tan aplicable és el concepte a una comunitat indígena de l'Amazònia, com al poble valencià: «Tot home, tota nació, tota cultura i civilització tenen una funció pròpia a desplegar i un lloc propi en el misteriós pla de Déu i en la història de la salvació» (SA, 19).

Tres són els aspectes que presenta l'encíclica com a pauta a seguir pels cristians en el tema de la inculturació de la fe, a partir de l'actitud de Ciril i Metodi: identificació, promoció i compromís. En efecte, els dos sants germans, quan arribaren als pobles eslaus, molt allunyats del nivell de Bizanci, ho feren «amb consciència lliure de tot esperit de superioritat o domini» (SA, 12), fent «un esforç realment digne de l'esperit missioner... el d'aprendre la llengua i mentalitat dels pobles nous, als quals s'havia de portar la fe» (SA 11).

Ciril i Metodi, per tant, s'identifiquen amb la cultura pròpia dels eslaus. Però encara van més enllà: efectuen tota una labor de dignificació i promoció de la llengua creant l'alfabet –justament denominat «ciríl·lic»– traduint llibres litúrgics, la Bíblia o les obres dels Pares de l'Església. «Encarnant l'Evangelium en la cultura peculiar dels pobles que evangelitzaren, els sants Ciril i Metodi tingueren mèrits particulars en la formació i desplegament d'aquella mateixa

cultura... totes les cultures de les nacions esclaves deuen el seu propi inici o el propi desplegament a l'obra dels germans de Salònica» (SA 21).

Per últim, a més d'identificar-se i de promocionar la cultura eslava, no defugiren comprometre's amb tots els conflictes que aleshores torbaven les societats esclaves. «Desitjaren esdevenir semblants en tots els aspectes a aquells a qui portaven l'Evangelí: volgueren esdevenir part d'aquells pobles i compartir-ne en tot la sort» (SA, 9).

Publicat el 14-2-2024 a Levante-EMV